

Cạnh tranh và sự ổn định tài chính của ngân hàng – bằng chứng thực nghiệm tại Việt Nam

Nguyễn Lưu Tuyền⁽¹⁾ • Trần Minh Đạo⁽²⁾ • Lê Hoàng Anh⁽³⁾

Ngày nhận bài: 14/8/2017 | Biên tập xong: 02/11/2017 | Duyệt đăng: 10/11/2017

TÓM TẮT: Mối quan hệ giữa cạnh tranh và sự ổn định của hệ thống ngân hàng thương mại (NHTM) là trung tâm của những cuộc tranh luận về học thuật và chính sách trong hơn hai thập kỷ qua, đặc biệt từ sau cuộc khủng hoảng tài chính 2008-2009. Trong nghiên cứu này, nhóm tác giả tập trung phân tích mối quan hệ giữa cạnh tranh và sự ổn định tài chính tại 24 NHTM Việt Nam trong giai đoạn 2008-2016. Kết quả nghiên cứu cho thấy, cạnh tranh gia tăng giúp hệ thống NHTM Việt Nam ổn định hơn. Tuy nhiên, khi cạnh tranh vượt quá một giới hạn nhất định làm cho hệ thống NHTM Việt Nam trở nên bất ổn. Kết quả nghiên cứu cũng cho thấy, khi khủng hoảng tài chính xảy ra, cạnh tranh có tác động tiêu cực đến sự ổn định tài chính của hệ thống NHTM Việt Nam.

TỪ KHÓA: cạnh tranh ngân hàng, ổn định tài chính, DGMM, ngân hàng thương mại Việt Nam.

1. Đặt vấn đề

Trong những năm gần đây, xuất hiện các cuộc tranh luận liên quan đến mối quan hệ giữa cạnh tranh và sự ổn định của hệ thống ngân hàng (Beck, 2008; Carletti, 2008). Các cuộc tranh luận về mối quan hệ này được chia thành hai quan điểm trái ngược là quan điểm "cạnh tranh - dễ vỡ" và quan điểm "cạnh tranh - ổn định". Theo quan điểm "cạnh tranh - dễ vỡ", cạnh tranh ngân hàng càng tăng sẽ làm giảm sức mạnh của thị trường, giảm lợi nhuận biên dẫn đến giảm giá trị thương hiệu của ngân hàng (Berger, Klapper & Turk-Ariss, 2009). Điều này khuyến khích các ngân hàng chấp nhận nhiều rủi ro hơn để tìm kiếm lợi nhuận và do đó gây ra sự bất ổn của hệ thống ngân hàng (Marcus, 1984; Keeley, 1990; Carletti & Hartmann, 2003).

Ngược lại, quan điểm "cạnh tranh - ổn định" cho rằng có mối quan hệ tích cực giữa cạnh tranh và sự ổn định của hệ thống ngân

⁽¹⁾ **Nguyễn Lưu Tuyền** - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM; Số 36 Tôn Thất Đạm, Phường Nguyễn Thái Bình, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh - **Email:** nguyenluutuyen1983@gmail.com.

⁽²⁾ **Trần Minh Đạo** - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM; Số 36 Tôn Thất Đạm, Phường Nguyễn Thái Bình, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh - **Email:** tranminhdaosg@gmail.com.

⁽³⁾ **Lê Hoàng Anh** - Trường Đại học Công nghiệp Thực phẩm TP.HCM; 140 Lê Trọng Tấn, Phường Tây Thạnh, Quận Tân Phú, TP. Hồ Chí Minh - **Email:** anhnh@cntp.edu.vn.